

ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΕΛΚΩΝ ΑΠΟ ΠΙΕΣΗ ΣΕ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Χαρχαρίδου Μαρία¹, Λακοπούλου Φωτεινή², Βασιλόπουλος Γεώργιος³

¹ Νοσηλεύτρια ΠΕ, Msc, Phd, Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς»

² Νοσηλεύτρια ΤΕ, Ειδικευμένη στη Χειρουργική Νοσηλευτική, Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς»

³ Καθηγητής Εφαρμογών, Τμήμα Νοσηλευτικής Α', ΑΤΕΙ Αθηνών

PRESSURE ULCER INCIDENCE IN ORTHOPEADIC PATIENTS

Charcharidou Maria¹, Lakoroulou Fotini², Vasilopoulos Georgios³

¹RN, MSc, Phd, General Hospital of Athens "G. Gennimatas"

²RN, Specialized in Surgical Nursing, General Hospital of Athens "G. Gennimatas"

³Lecturer, Nursing School, Technological Foundation of Athens

Εισαγωγή: Τα επιδημιολογικά στοιχεία των ελκών από πίεση ποικίλουν σημαντικά ανάλογα με το κλινικό χώρο τον οποίο αφορούν και η διακύμανση της επίπτωσή τους κυμαίνεται από 0,4% έως 38% στους χώρους οξείας νοσηλείας.

Σκοπός: Η περιγραφική καταγραφή της επίπτωσης των ελκών από πίεση σε διάστημα 2 μηνών σε ορθοπαιδικό τμήμα για την διαπίστωση της σοβαρότητας του προβλήματος.

Υλικό-Μέθοδος: Στη μελέτη συμπεριλήφθηκαν όλοι οι ασθενείς που εισήχθησαν στο διάστημα Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2013 σε ορθοπαιδικό τμήμα Γενικού Νοσοκομείου της Αττικής, οι οποίοι καθημερινά αξιολογούνταν με λεπτομερή επισκόπηση του δέρματος για την εμφάνιση ελκών από πίεση μέχρι την έξοδό τους. Για όσους ασθενείς παρατηρήθηκε ένα ή περισσότερα έλκη από πίεση, συμπληρώθηκε ένα ειδικό έντυπο καταγραφής δεδομένων, το οποίο δημιουργήθηκε από την ομάδα των ερευνητών και περιείχε περιγραφικά δεδομένα του ασθενή, των ελκών από πίεση, της υποστηρικτικής επιφάνειας, της κινητοποίησης και της διατροφής. Η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων έγινε με το στατιστικό πακέτο SPSS19.

Αποτελέσματα: Το σύνολο των ασθενών που εισήχθη στο δίμηνο διάστημα στο Ορθοπαιδικό τμήμα ήταν 211 εκ των οποίων 13 ανέπτυξαν μία ή περισσότερες κατακλίσεις. Επομένως, η επίπτωση-ποσοστό (incidence-proportion) ή αθροιστική επίπτωση (cumulative incidence) που παρατηρήθηκε ήταν 6,16% ενώ ο ρυθμός επίπτωσης ή επίπτωση πυκνότητας υπολογίστηκε στις 18 νέες περιπτώσεις κατακλίσεων ανά 1303 ασθενο-ημέρες ή 13,8 νέες κατακλίσεις / 1000 ασθενο-ημέρες. Οι 9 από τους 13 ασθενείς που ανέπτυξαν έλκη από πίεση ήταν γυναίκες, ο μέσος όρος ηλικίας τους ήταν 84,6 έτη, το 92,30% αυτών αντιμετωπίστηκαν χειρουργικά και η μέση διάρκεια νοσηλείας τους ήταν 17,5 ημέρες. Οι περισσότεροι είχαν διαγνωστεί με κάταγμα ισχίου (84,6%), το 53,8% εμφάνισε κάποια επιπλοκή κατά τη διάρκεια της νοσηλείας, ενώ οι 8 ασθενείς εμφάνισαν μία μόνο κατάκλιση και οι 5 ασθενείς εμφάνισαν από 2 κατακλίσεις. Από το σύνολο των κατακλίσεων (18), οι 17 ήταν δευτέρου σταδίου ενώ η πιο συχνή εντόπιση ήταν στους γλουτούς (8/18) και στις πτέρνες (6/18). Οι 12 από τους 13 ασθενείς ήταν τοποθετημένοι σε απλό αφρώδες στρώμα, το 53,9% αυτών κινητοποιήθηκε μετά από 3 ημέρες από την επέμβαση και χωρίς συνέχεια όλες τις επόμενες ημέρες και μόνο οι 2 από τους 13 ασθενείς ελάμβαναν το μεγαλύτερο μέρος του γευμάτων τους.

Συμπεράσματα: Η επίπτωση των κατακλίσεων διαφέρει από μελέτη σε μελέτη καθώς δεν υπάρχει ένα κοινά αποδεκτό σύστημα σταδιοποίησης, υπάρχουν διαφορετικά κριτήρια ορισμού των κατακλίσεων και μικρά και μη συγκρίσιμα δείγματα ασθενών, ενώ υπάρχουν διαφορές στις πηγές των στοιχείων. Στην παρούσα μελέτη, τόσο η αθροιστική επίπτωση (6,16%) όσο και η επίπτωση πυκνότητας (14,6 νέες κατακλίσεις / 1000 ασθενο-ημέρες) βρίσκονται στα αναμενόμενα επίπεδα σε σχέση με άλλες παρόμοιες μελέτες. Επιπλέον, διαπιστώνεται βάσει των αποτελεσμάτων της μελέτης, ότι υπάρχει περιθώριο για βελτίωση

των μέτρων πρόληψης, ώστε να μειωθεί η επίπτωση των κατακλίσεων στη ομάδα των ορθοπαιδικών ασθενών.